

**SPRAWOZDANIE Z PRAC ZESPOŁU
INTERDYSCYPLINARNEGO
DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
W ROKU 2019**

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, kwiecień 2020 r.

I. Powołanie i podstawy prawne

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 29 czerwca 2011 r. (Zarządzenie Nr 447/III/2011).

Zespół działał na podstawie:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 218)
2. Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. nr 209, poz. 1245)
3. Uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr VII/54/11 z dnia 14 kwietnia 2011r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Uchwały Rady Miejskiej Cieszyna Nr XXXII/304/17 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2017 – 2020.

1) Zmiany w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego w 2019 roku:

1. Zarządzeniem Burmistrza Miasta Cieszyna ze składu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie zostali odwołani następujący członkowie Zespołu:
  - a. Pani Elżbieta Kiedroń-Fałat – przedstawiciel Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, na jej miejsce powołano wskazaną osobę Panią Joannę Posiak;
  - b. Pan Piotr Grosicki – przedstawiciel Prokuratury Rejonowej w Cieszynie, na jego miejsce powołano wskazaną osobę Panią Joannę Stochmiałek-Krzywoń;
  - c. st. asp. Łukasz Palica – przedstawiciel Policji, na jego miejsce powołano wskazaną osobę sierż. szt. Kamila Przewieźlika.

Odwołanie powyższych członków nastąpiło w związku z pisemną informacją ich przełożonych o braku możliwości udziału w pracach Zespołu.

Dodatkowo z potrzeb Zespołu zarządzeniem Burmistrza Miasta Cieszyna, z ramienia Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział w Cieszynie, w zastępstwie za Panią Annę Florczykiewicz, powołano Panią Ilonę Boruta oraz z ramienia Szkoły Podstawowej nr 2 Panią Annę Dziędziać-Skark.

2) Skład Zespołu Interdyscyplinarnego na dzień 31.12.2019 roku:

1. **Bala Joanna** – psycholog Przedszkola Integracyjnego nr 2 w Cieszynie, psycholog Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Cieszynie.
2. **Barwińska Halina** – starszy specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie.
3. **Boruta Ilona** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 5 w Cieszynie.
4. **Bosowska Magdalena** – kierownik Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie.
5. **Dziedziak-Skark Anna** - pedagog Szkoły Podstawowej nr 2 w Cieszynie.
6. **Florczykiewicz Anna** – sekretarz Oddziału Powiatowego w Cieszynie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.
7. **Gorzelną Agnieszka** – pracownik socjalny Szpitala Śląskiego w Cieszynie.
8. **Krasucka Alicja** – kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej dla Dorosłych przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie.
9. **Krużolek Magdalena** – starszy pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (Przewodnicząca Zespołu).
10. **Marchewka Anna** – kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej dla Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie.
11. **Przewieźlik Kamil** – dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie (Zastępca Przewodniczącej Zespołu).
12. **Posiak Joanna** – kierownik Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie.
13. **Sikora Janusz** – zastępca Komendanta Straży Miejskiej w Cieszynie.
14. **Staś Krzysztof** – dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.
15. **Stochmialek-Krzywoń Joanna** – prokurator Prokuratury Rejonowej w Cieszynie.
16. **Stuchlik Małgorzata** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 3 w Cieszynie.
17. **Wąsik Anna** – psycholog, członek Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie.
18. **Żwak Izabela** – pedagog Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie.

3) Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę administracyjno-organizacyjną prac Zespołu realizowali pracownicy Zespołu ds. przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Koordynację działań programowych

powierzono również pracownikom Zespołu ds. przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

II. Działania organizacyjne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Cieszynie

- 1) Zespół realizował swoje podstawowe zadania poprzez pracę stałej grupy roboczej jaką jest Zespół Interwencyjny, który zajmował się bieżącą obsługą przypadków, w procedurze „Niebieskie Karty”, podejmowaniem działań interwencyjnych w środowisku zagrożonym, opracowaniem zasad postępowania i pracy z rodzinami doznającymi przemocy, prowadzeniem stosownej dokumentacji indywidualnych przypadków zgodnej z Procedurą „Niebieskie Karty”.
- 2) Zespół realizował i dopracowywał system kontaktowania się i przepływu informacji między członkami Zespołu, ze szczególnym uwzględnieniem nowo powołanych członków.
- 3) Zespół na bieżąco zaznajamiał się ze zmianami prawnymi i zadaniami w zakresie pracy Zespołu i grup roboczych oraz zadaniami i obowiązkami członków Zespołu.
- 4) Zespół opracował i przeanalizował wszystkie sytuacje przemocy jakie zostały zgłoszone do Zespołu, opracował plany pomocy w procedurze „Niebieskie Karty” oraz ustalał zasady przepływu informacji, przechowywania dokumentów ze szczególnym zwróceniem uwagi na fakt, że są to dane poufne, szczególne i wymagające zabezpieczenia.
- 5) Członkowie Zespołu na bieżąco szkolili się i poszerzali swoją wiedzę tematyczną w zakresie merytorycznym i programowym z tematyki przemocy, pomocy osobom w kryzysie oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” na szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych Zespołu:

a) Szkolenia wewnętrzne, w których brali udział członkowie Zespołu (organizowane w Cieszynie, prowadzone przez specjalistów zewnętrznych, o charakterze interdyscyplinarnym):

Lp.	Temat szkolenia	Organizator	Ilość godz.	Ilość osób
1.	„Spotkanie z psychopata”	MOPS/Zespół Interdyscyplinarny	8	20
2.	VIII Konferencja Interdyscyplinarna „Pozory Mylą”	Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”	7	11

3.	Konferencja „Przemocy mówimy nie”	Fundacja Lokalsi	4	4
4.	„Zdarzenia masowe i katastrofy-rola OIK”	Pak Team	16	1
5.	„Subkultury młodzieżowe w Polsce”	Pak Team	16	1

b) Szkolenia i konferencje zewnętrzne – wyjazdowe, w których brali udział członkowie Zespołu:

Lp.	Temat szkolenia	Organizator	Ilość godz.	Ilość osób
1.	„Psychopatologiczne następstwa przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia suicydalnego“	Fundacja Nadzieja	10	1
3.	„Zespół Interdyscyplinarny-współpraca, procedury, działanie”	F.H.U. Efekt	6	1
4.	„Funkcjonowanie i zakres prac GKRPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego”	Erudium	10	2
5.	„Interwencja w sytuacji przemocy rówieśniczej”	ORE	18	1
6.	„Ochrona zdrowia psychicznego, przeciwdziałanie depresji”	ORE	18	1
7.	„Studium pomocy ofiarom przemocy w rodzinie”	IPZ	160	1
8.	„Trafna diagnostyka FAS”	Fundacja Fascynujący Świat Dziecka	6	2
9.	„Kryzys motorem zmian”	Fundacja Nadzieja	6	1

c) Superwizje – regularnie 7 członków Zespołu poddawało swoją pracę superwizji prowadzonej przez certyfikowanego superwizora zewnętrznego, łącznie 17 spotkań w czasie 108 godzin.

8) Członkowie Zespołu realizowali przyjętą zasadę postępowania i pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy, zgodnie z rozporządzeniami w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, przyjmując zasadę analizy każdego przypadku z opracowaniem dla niego indywidualnych wytycznych w pracach stałej grupy roboczej, a w szczególnych przypadkach powoływania indywidualnych grup roboczych.

9) Członkowie Zespołu na bieżąco analizowali realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy. Opracowali wytyczne organizacyjne i programowe do sprawozdania za 2019 r.

10) Członkowie Zespołu przeanalizowali dane o zasobach i realizowanych programach w różnych placówkach i instytucjach na terenie miasta, analizując ich wystarczalność, w stosunku do potrzeb środowiska i skuteczność działania.

III. Dokumentacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzi dokumentację, którą stanowią: protokoły z posiedzeń, rejestr zgłoszonych przypadków w ramach procedury „Niebieskie Karty” A, rejestr oświadczeń o zobowiązaniu do poufności danych powziętych podczas pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, listy obecności, dokumentacja zebrana przez grupy robocze „Niebieskie Karty” C, D, klauzule informacyjne, notatki oraz dokumenty programowe.

Dokumentacja prowadzona jest przez wydzielony Zespół, w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Dokumenty nie przechodzą przez administrację Ośrodka, trafiają bezpośrednio do pracowników obsługujących Zespół Interdyscyplinarny, którzy są jego członkami zobowiązanymi do zachowania tajemnicy. Dokumentacja przechowywana jest w oddzielnym pokoju w zamykanych szafach, zgodnie z przyjętymi zasadami regulaminowymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

IV. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

- 1) W 2019 r. odbyło się 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie (styczeń, kwiecień, czerwiec, wrzesień, listopad).
- 2) Odbyło się:
  - a) 12 spotkań Stałej Grupy Roboczej – Zespołu Interwencyjnego;
  - b) 10 spotkań konsultacyjnych, uzupełniających pracę Zespołu Interwencyjnego;
  - c) 2 spotkania Prezydium;

- 3) Zespół powołał 26 grup roboczych do indywidualnych przypadków (34 spotkania).
- 4) Członkowie Zespołu na bieżąco prowadzili formy edukacyjne i konsultacyjne dla pracowników instytucji, z których są delegowani w drodze porozumienia oraz którzy są uprawnieni do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Treści merytoryczne spotkań dotyczyły przekazania aktualnych informacji na temat zadań i obowiązków oraz form pracy i etyki własnej służby oraz poszerzenia wiadomości na temat zadań i form pracy innych służb współpracujących w ramach Zespołu.
- 5) Zespół zgromadził i aktualizował adresy wszystkich placówek, instytucji i organizacji działających w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie oraz podejmował działania upowszechniające je w środowisku. Bazę teledadresową aktualizowano na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie stworzono zakładki informujące o systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonującym na terenie miasta Cieszyna.
- 6) Członkowie Zespołu byli inicjatorami, pomysłodawcami oraz organizatorami Grupy Wsparcia z elementami edukacyjnymi dla kobiet doznających przemocy domowej „Trudne początki zmiany, kontynuacja”. Celem zajęć było wsparcie kobiet (mieszkanek Cieszyna), które znalazły się w krzywdzącej dla siebie sytuacji oraz w trudnych relacjach z życiowym partnerem. Prócz wsparcia emocjonalnego, terapeuci przedstawili wiedzę niezbędną do zrozumienia problemów i sytuacji zachodzących w związkach. W ramach Grupy Wsparcia odbyło się 9 spotkań, każde po 3 godziny, w trakcie których przeprowadzono liczne konsultacje indywidualne w zależności od zgłaszanych zapotrzebowań. Kolejnym celem Grupy było wzmocnienie kompetencji oraz poszerzenie wiedzy krzywdzonych kobiet na temat przemocy w rodzinie oraz opracowanie materiału, który będzie postawą wypracowania własnego „planu bezpieczeństwa”.
- 7) Zespół przeanalizował i opracował wytyczne do pracy dla 70 przypadków, koordynując pracę służb pomagających, zachowując wytyczne i założenia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Poniższa tabela przedstawia liczbę „Niebieskich Kart” z podziałem na poszczególne dzielnice Cieszyna, spisanych w 2019 roku przez Komendę Powiatową Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Placówki Oświatowe.

Liburnia	19 kart
Bobrek	1 karta

Błogocice	8 kart
Śródmieście	12 kart
Podgórze	5 kart
Marklowice	0 kart
Mnisztwo	7 kart
Boguszowice	4 karty
Kalembice	4 karty
Krasna	1 karta
Pastwiska	3 karty
Mała Łąka	2 karty
Gułdowy	4 karty
Łącznie:	70 Niebieskich Kart

Pomocą objęto:

66 rodzin, to jest 308 osób, w tym 106 dzieci.

Na 70 „Niebieskich Kart” (według „NK” A) w:

- 60 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy psychicznej;
- 50 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy fizycznej i psychicznej;
- 5 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy ekonomicznej;
- 2 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy seksualnej.

Na 70 „Niebieskich Kart” (według „NK” A) w:

- 39 przypadkach osobami krzywdzonymi były kobiety w relacjach partnerskich (w tym 19 kobiet było w związkach małżeńskich, a 20 w konkubinatach), tutaj nie wykazano osób – relacji z kart powtórzonych spisanych w 2019 roku;
- 42 przypadkach członkami rodzin były dzieci (razem 106, w tym 8 dzieci było bezpośrednimi ofiarami przemocy fizycznej i psychicznej, a 96 dzieci było świadkami i ofiarami pośrednimi);

Ilość przypadków	Relacje rodzinne	
	Osoba doznająca przemocy	Osoba stosująca przemoc

1	mężczyzna	matka
1	mężczyzna	żona
5	kobieta	dorosły syn
5	kobieta	ojciec

Na 70 „Niebieskich Kart” (według „NK” A) w:

- 40 przypadkach w rodzinach występował problem z nadużywaniem alkoholu, wówczas przypadki były konsultowane z GKRPA;
- 12 przypadkach GKRPA prowadziła sprawy w stosunku do osób stosujących przemoc;
- 17 przypadkach udzielano wsparcia osobom po 60 roku życia, 8 kobietom i 9 mężczyznom, były to zarówno osoby stosujące przemoc jak i doświadczające przemocy.
- 19 rodzinach pojawił się problem niepełnosprawności członków rodziny;
- 10 przypadkach – rodziny objęte były dozorem/nadzorem kuratorskim;
- 30 przypadkach – zamknięto procedurę wszczętą w 2019 r.;
- 9 przypadkach – powiadamiany był Sąd Rejonowy;
- 4 przypadkach – powiadamiana była Prokuratura Rejonowa;
- 8 przypadkach – rodziny zostały objęte wsparciem asystenta rodziny;
- 8 przypadkach – udzielono schronienia w całodobowej placówce – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (8 kobiet i 10 dzieci);
- 2 przypadkach osoby stosujące przemoc zostały skazane prawomocnym wyrokiem

Na 70 „Niebieskich Kart” instytucjami zgłaszającymi sprawę były:

- 15 Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 52 Komenda Powiatowa Policji;
- 3 Placówki Oświatowe.

W 2019 r. realizowany był przez Powiat Cieszyński program dla sprawców przemocy w rodzinie oparty na Modelu Duluth (zadanie powiatu z zakresu administracji rządowej). W trakcie procedury „Niebieskie Karty” każdy mężczyzna wobec którego istnieje

podejrzanie, że używa przemocy w relacji z kobietą został poinformowany o programie. 16 mężczyzn zostało skierowanych do udziału w zajęciach. 2 osoby ukończyło program.

W ramach Procedury „Niebieskie Karty” (w 70 przypadkach) Zespół realizował zadania:

a) Wszczywał postępowania w procedurze (gdy wpłynęła „Niebieska Karta” A do przewodniczącego). Do 3 dni od daty otrzymania informacji członkowie Zespołu, byli zaznajamiani z aktami sprawy i przygotowywali działania w ramach swoich zadań i kompetencji służb, których są przedstawicielami.

b) Przypadek każdej rodziny był omawiany i analizowany na spotkaniu Zespołu i Grup Roboczych, gdzie opracowywano wytyczne do dalszych prac z rodziną, określając zadania dla poszczególnych służb zgodnie z możliwościami i kompetencjami. Każdy przypadek miał swoją dokumentację, gromadzoną w odrębnej teczce, przechowywaną w dokumentacji Zespołu (zgodnie z przepisami RODO i przepisami kancelaryjnymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej).

c) Kontaktowano się i zapraszano na rozmowę osoby, co do których istniało podejrzenie, że są ofiarami przemocy. W trakcie spotkań omawiano aktualną sytuację i potrzeby tych osób - „Niebieska Karta” C. Przedstawiano tym osobom możliwości uzyskania pomocy - „Niebieska Karta” B, opracowano plan pomocy i poprawy sytuacji w rodzinie. Każdej osobie, co do której istniało podejrzenie, że jest ofiarą przemocy zaproponowano pomoc psychologiczną, prawną, socjalną w zakresie zależnym od potrzeb i chęci tych osób. Rozmowy miały również charakter terapeutyczny i wspierający.

d) Każdej rodzinie złożono wizytę interwencyjną i pouczono osoby stosujące przemoc o przestępczym charakterze ich postępowania, wzywając do zmiany krzywdzących zachowań. Równocześnie rodzinie wskazano możliwości szukania pomocy.

e) Wzywano osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są sprawcami przemocy w rodzinie na rozmowę - „Niebieska Karta” D, celem omówienia sytuacji i dalszych planów pomocy ze wskazaniem udziału w programach korekcyjnych, terapeutycznych (głównie terapii uzależnień i pomocy psychologicznej).

f) Prowadzono bieżące konsultacje, podejmowano wspólne działania celem sprawniejszego pomagania i monitorowania prowadzonych działań, potrzebnych do ewaluacji założonych planów pomocy.

10) Zespół kontynuował zadania wynikające z działań podejmowanych w rodzinach, w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które wpłynęły do Zespołu we wcześniejszych latach (2017 – 2018). W 2019 roku ogólna liczba postępowań z użyciem procedury „Niebieskie Karty” wynosiła 97 czynnych przypadków, obejmujących lata 2017 – 2019. W 2019 roku łącznie zakończono 66 procedur „Niebieskie Karty” z lat 2017 – 2019, z czego 27 wszczętych w 2019 roku.

PRZEWODNICZĄCA
ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
w Gieściech
d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Magdalena Kruczyńska

